

Zakład Ubezpieczeń Społecznych

Przedsiębiorca w ZUS-ie posiada podwójną osobowość. Występuje on jednocześnie jako tak zwany **Płatnik**, czyli osoba wpłacająca składki (za swoich pracowników i siebie samego) oraz jako **Ubezpieczony** (jakby na równi ze swoimi pracownikami). Na początku wydaje się to trochę skomplikowane, ale w praktyce wcale tak nie jest.

- **Druk ZUA**, wypełniany jest jeśli wykonywana działalność jest jedynym naszym źródłem dochodów.
- **Druk ZZA** używa się w sytuacji, gdy posiadamy pełnoetatową pracę, w której zarabiamy powyżej minimalnej pensji krajowej ? w innym przypadku pozostajemy przy ZUA.
- **Druk ZPA** ? wypełnia się w przypadku spółki cywilnej.

Druki te można składać w dowolnych oddziałach ZUS. Należy to uczynić po złożeniu wniosku CEIDG, ale nie później niż 7 dni od momentu powstania obowiązku ubezpieczenia (czyli daty rozpoczęcia działalności, jaką się wpisało we wniosku CEIDG). Możliwa jest również wysyłka pocztowa, czy też brak możliwości zareagowania na ew. błędy w wypełnieniu formularza, a przez to odrzucenie wniosku przez urzędnika.

Jeśli w dniu składania formularzy w ZUS-ie nie posiadamy jeszcze numeru REGON, to nie podajemy go, lecz później musimy uzupełnić tę informację poprzez **druk ZUS ZIPA**.

Warto również zrobić sobie zapas kilku deklaracji **ZUS DRA**, aby później przysyłać je pocztą, bez konieczności udawania się każdorazowo do Urzędu. Należy ponadto pamiętać, aby zawsze posiadać kopie dokumentów składanych do ZUS-u czy Urzędu Skarbowego. Jeśli składa się je osobiście, to należy poprosić o potwierdzenie kopii pieczętą z aktualną datą. Jeśli wysyła się je pocztą, to należy czynić to zawsze przesyłką poleconą, a do kopii przesłanych dokumentów załączać dowód nadania. Należy do tego używać kopert nie mniejszych niż A4, aby nie składać dokumentów na pół.

Oplacanie ZUS-u

Składka powszechnie nazywa się po prostu ?ZUS-em?. Jest w gruncie rzeczy zbiorem kilku różnych opłat, które w różnym stopniu mogą dotyczyć przedsiębiorcę.

Co składa się na składkę ZUS:

1. **Ubezpieczenie społeczne**, na które składa się ubezpieczenie:
 - emerytalno?rentowe, które jest obowiązkowe
 - ubezpieczenie chorobowe, które dla przedsiębiorcy jest dobrowolne - daje prawo do zasiłku w razie choroby
1. **Ubezpieczenie zdrowotne** ? dające prawo do korzystania z bezpłatnej opieki zdrowotnej.
2. **Fundusz Pracy** ? stanowiący budżet dla Urzędu Pracy na zasiłki, szkolenia, itp.
3. **Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych** ? opłacany jedynie za pracowników, przedsiębiorca nie płaci go za siebie.

Preferencyjne składki ZUS czyli płacenie mniejszego ZUS-u. W praktyce, co do zasady, jest to dla przedsiębiorcy comiesięczny koszt w wysokości około 850 zł (składka wyłącznie dla przedsiębiorcy). Istnieje jednak możliwość płacenie preferencyjnej stawki ZUS-u, która w praktyce wynosi około 350 zł. Dostępna jest ona przez **pierwsze dwa lata** prowadzenia działalności, jeśli spełnione zostały warunki:

- przez ostatnie 60 miesięcy (5 lat) przedsiębiorca nie prowadził żadnej działalności gospodarczej (również jako wspólnik w spółce).

- nie wykonuje świadczeń na rzecz swojego byłego pracodawcy, czyli niedopuszczalna jest sytuacja, w której zakładamy działalność by świadczyć usługi przedsiębiorcy, u którego byliśmy wcześniej zatrudnieni na podstawie umowy o pracę.

Mniejszy ZUS płaci również przedsiębiorca, który oprócz prowadzonej działalności, jest również zatrudniony w innej firmie i zarabia w niej co najmniej minimalną pensję krajową. Wówczas musi on opłacić jedynie ubezpieczenie zdrowotne w kwocie około 240 zł miesięcznie.

Płacenie składek

Obowiązują dwa terminy:

- Pierwszy z nich przypada na **10. dzień miesiąca** następującego po miesiącu rozliczanym i dotyczy przedsiębiorców nie zatrudniających żadnych pracowników.
- Jeśli zatrudnia się pracowników (na umowę o pracę), to mamy na to czas do **15. dnia miesiąca** następującego po miesiącu rozliczanym.

Niepłacenie ZUS-u w terminie wiąże się z koniecznością wpłacenia karnych odsetek oraz przerywa tzw. nieprzerwany okres ubezpieczenia, który ma zastosowanie przy wypłacie zasiłku chorobowego w razie pójścia na zwolnienie? jeśli raz się spóźnimy, to prawo do zasiłku znika nam na najbliższe 6 miesięcy.

Pierwsza składka ZUS

Pierwszy raz płacimy składkę ZUS w następnym miesiącu od daty założenia firmy - jest to składka za miesiąc, w którym założyliśmy firmę.

*Przykładowo: jeśli działalność rozpoczyna się z dniem 1 stycznia, to za styczeń opłacamy składkę do 10 lutego (lub do 15 lutego, jeśli od razu zatrudniliśmy pracowników). **Uwaga!** Jeśli działalność rozpoczęliśmy w trakcie miesiąca, np. 12 stycznia, to w lutym możemy opłacić niepełną składkę za styczeń. Jednak trudno to wyliczyć samemu, bo niektóre elementy składowe (patrz wyżej: "co składa się na ZUS") opłaca się za dni prowadzenia działalności, a inne zawsze za cały miesiąc. Dlatego najlepiej przy rejestracji poprosić pracownika ZUS-u o obliczenie wysokości pierwszej składki. Jeśli tego nie zrobimy, to możemy oprzeć się o wyliczenia portali tzw. księgowości internetowej, które w większości potrafią obliczyć wysokość pierwszej składki (o ile poprawnie poda im się właściwe dane).*

Druk ZUS DRA

Opłacanie ubezpieczenia ZUS wiąże się z koniecznością wypełnienia **druku DRA**. Zasada jest jednak taka, że jego niezłożenie oznacza dla ZUS-u konieczność „sklonowania” deklaracji z poprzedniego miesiąca. Zatem nie zawsze trzeba ten druczek składać. Należy to zrobić oczywiście przy okazji wpłacania swojej pierwszej składki. Następnie zaś trzeba to czynić jedynie wówczas, gdy coś zmienia się we wpisywanych danych np. kończy nam się przywilej płacenia preferencyjnych stawek. W praktyce, jeśli DRA z obecnego miesiąca wygląda identycznie, jak z zeszłego, to nie trzeba go wysyłać, ani zanosić.